

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtnā palāta)

2019. gada 3. jūlijā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – LESD 267. pants – Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību – Eiropas Savienības tiesību akta pārbaudes valsts tiesā apjoms – Regula (EK) Nr. 1225/2009 – 15. panta 2. punkts – Visas būtiskās informācijas paziņošana dalībvalstīm ne vēlāk kā desmit darbdienu pirms Padomdevējas komitejas sanāksmes – Jēdziens “būtiska informācija” – Būtisks procedūras noteikums – Īstenošanas regula (ES) Nr. 723/2011 – Antidempinga maksājuma, kas ir noteikts dažu Ķīnas izcelsmes dzelzs vai tērauda savienotājelementu importam, attiecināšana uz importu, ko veic, tos nosūtot no Malaizijas – Spēkā esamība

Lietā C-644/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) iesniedza ar lēmumu, kurš pieņemts 2017. gada 10. novembrī un kurš Tiesā reģistrēts 2017. gada 17. novembrī, tiesvedībā, ko uzsākusi

Eurobolt BV,

piedaloties

Staatssecretaris van Financiën,

TIESA (ceturtnā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Vilars [*M. Vilaras*], tiesneši K. Jirimēe [*K. Jürimäe*], D. Švābi [*D. Šváby*], S. Rodins [*S. Rodin*] (referents) un N. Pisarra [*N. Piçarra*],

ģenerālvokāts: Dž. Hogans [*G. Hogan*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Eurobolt BV* vārdā – *C. van Oosten*,
- Nīderlandes valdības vārdā – *M. K. Bulterman* un *M. A. M. de Ree*, pārstāves,
- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *F. De Luca* un *P. Gentili*, *avvocati dello Stato*,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

- Eiropas Savienības Padomes vārdā – *H. Marcos Fraile* un *B. Driessen*, pārstāvji, kuriem palīdz *N. Tuominen*, advokāts,
- Eiropas Komisijas vārdā – *F. Ronkes Agerbeek*, *H. Krämer*, *N. Kuplewatzky* un *T. Maxian Rusche*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2019. gada 28. februāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes Regulas (EK) Nr. 1225/2009 (2009. gada 30. novembris) par aizsardzību pret importu par dempinga cenām no valstīm, kas nav Eiropas Kopienas dalībvalstis (OV 2009, L 343, 51. lpp., un grozījums – OV 2010, L 7, 22. lpp.; turpmāk tekstā – “pamatregula”), 15. panta 2. punkta un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 47. panta interpretāciju, kā arī par Padomes Īstenošanas regulas (ES) Nr. 723/2011 (2011. gada 18. jūlijs), ar kuru galīgo antidempinga maksājumu, kas ar Regulu (EK) Nr. 91/2009 noteikts dažu Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes dzelzs vai tērauda savienotājelementu importam, attiecinā ar uz dažu dzelzs vai tērauda savienotājelementu importu, ko veic, tos nosūtot no Malaizijas un deklarējot vai nedeklarējot kā Malaizijas izcelsmes ražojumus (OV 2011, L 194, 6. lpp.), spēkā esamību.
- 2 Šis lūgums tika izteikts tiesvedībā, ko ir uzsākusi *Eurobolt BV* saistībā ar antidempinga maksājumu noteikšanu dzelzs vai tērauda savienotājelementu importam Eiropas Savienībā.

Atbilstošās tiesību normas

- 3 Pamatlietas faktu rašanas laikā Savienības antidempinga pasākumu noteikšanu regulēja pamatregula.
- 4 Šīs regulas 12., 24. un 25. apsvērumā bija noteikts:

“(12) Ir jānosaka veids, kādā ieinteresētajām pusēm būtu jāpaziņo informācija, ko pieprasa attiecīgās iestādes, un tām būtu jānodrošina iespēja uzrādīt visus būtiskos pierādījumus un aizstāvēt savas intereses. Ir arī vēlams skaidri norādīt noteikumus un kārtību, kas jāievēro izmeklēšanas laikā, un jo īpaši noteikumus attiecībā uz to, kā ieinteresētās puses informē par sevi, iepazīstina ar savu viedokli un iesniedz informāciju norādītajā termiņā (ja šādus viedokļus un informāciju ņem vērā). Ir arī jāparedz nosacījumi, kādos ieinteresētajai pusei var būt pieejama citu ieinteresēto pušu sniegtā informācija un kādos tā var komentēt šādu informāciju. [..]

[..]

 - (24) Ir jāparedz regulāras Padomdevējas komitejas konsultācijas regulāros un konkrētos lietas izmeklēšanas posmos. Komitejā būtu jāiekļauj dalībvalstu pārstāvji, un priekšsēdētājam vajadzētu būt Komisijas pārstāvim.
 - (25) Informācija, kas Padomdevējā komitejā tiek sniegta dalībvalstīm, bieži ir ļoti tehniska un ietver sīki izstrādātu ekonomisko un juridisko analīzi. Lai dalībvalstīm dotu pietiekami daudz laika izskatīt šo informāciju, tā būtu jānosūta savlaicīgi pirms Padomdevējas komitejas priekšsēdētāja noteiktā sapulces datuma.”

5 Pamatregulas 6. panta 7. punktā ir noteikts:

“Atbildot uz rakstisku lūgumu, sūdzību iesniedzēji, importētāji un eksportētāji, un to pārstāvības apvienības, lietotāji un patērētāju organizācijas, kas ir informējuši par sevi saskaņā ar 5. panta 10. punktu, kā arī eksportētājvalsts pārstāvji, var pārbaudīt to visu informāciju, kuru kāda puse ir darījusi zināmu izmeklēšanas vajadzībām un kura neietilpst Kopienas vai tās dalībvalstu institūciju sagatavotajos iekšējos dokumentos, un kura ir būtiska konkrētās puses lietai, un kura nav konfidenciāla 19. panta nozīmē, un kuru izmanto izmeklēšanā. Puses var sagatavot atbildes uz šo informāciju, un viņu komentārus ņem vērā, ja vien tie ir pietiekami pamatoti.”

6 Šīs regulas 13. pantā “Pasākumu apiešana” ir paredzēts:

“1. Saskaņā ar šo regulu uzlikto antidempinga maksājumu darbības jomu var paplašināt arī attiecībā uz nedaudz pārveidota vai nepārveidota līdzīga produkta importu no trešām valstīm vai uz nedaudz pārveidota līdzīga produkta vai šāda produktu sastāvdaļu importu no valsts, uz kuru attiecas pasākumi, ja notiek šo pasākumu apiešana. Antidempinga maksājumus, kuri nepārsniedz saskaņā ar 9. panta 5. punktu uzlikto atlikušo antidempinga maksājuma likmi, var attiecināt arī uz importu no uzņēmumiem, kas gūst labumu no atsevišķiem maksājumiem valstīs, uz kurām attiecas pasākumi, ja notiek šo pasākumu apiešana. Apiešanu definē kā pārmaiņas tirdzniecības modeli starp trešām valstīm un Kopienai vai starp atsevišķiem uzņēmumiem valstī, kas pakļauta pasākumiem, un Kopienai, kuri izriet no prakses, procesa vai darba un kam bez maksājuma uzlikšanas nav cita pietiekama cēloņa vai ekonomiskā pamatojuma, ja ir pierādījumi, ka maksājuma koriģējošā ietekme mazinās līdzīgo produktu cenu un/vai daudzumu izteiksmē, un ja vajadzības gadījumā saskaņā ar 2. panta noteikumiem ir pierādījumi par dempingu attiecībā uz līdzīgam produktam agrāk noteiktajām normālajām vērtībām.

[..]

3. Izmeklēšanu saskaņā ar šo pantu sāk pēc Komisijas priekšlikuma vai pēc dalībvalsts vai ikvienas ieinteresētās puses pieprasījuma, pamatojoties uz pietiekamiem pierādījumiem attiecībā uz 1. punktā izklāstītajiem faktoriem. Izmeklēšanu sāk pēc konsultācijām ar Padomdevēju komiteju ar Komisijas regulu, kurā var būt arī norādījumi muitas dienestiem pakļaut importu reģistrācijai saskaņā ar 14. panta 5. punktu vai arī pieprasīt garantijas. Izmeklēšanu veic Komisija, kurai var palīdzēt muitas iestādes, un izmeklēšanu pabeidz deviņu mēnešu laikā. Ja galīgi noskaidroti fakti attaisno pasākumu darbības jomas paplašināšanu, tad to veic Padome uz Komisijas iesniegta priekšlikuma pamata pēc konsultēšanās ar Padomdevēju komiteju. Priekšlikumu Padome pieņem viena mēneša laikā pēc tam, kad Komisija to ir iesniegusi, ja vien tā ar vienkāršu balsu vairākumu priekšlikumu nenoraida. Paplašinājums stājas spēkā dienā, kad saskaņā ar 14. panta 5. punktu tika ieviesta reģistrācija vai kad tika pieprasītas garantijas. Attiecīgos šīs regulas procesuālos noteikumus par izmeklēšanas sākšanu un veikšanu piemēro atbilstīgi šim pantam.

[..]”

7 Minētas regulas 15. pantā “Konsultācijas” ir noteikts:

“1. Visas šajā regulā paredzētās konsultācijas notiek Padomdevējā komitejā, kurā ietilpst pārstāvji no katras dalībvalsts un kuras priekšsēdētājs ir Komisijas pārstāvis. Apspriešanās notiek tūlīt pēc dalībvalsts pieprasījuma vai pēc Komisijas iniciatīvas un jebkurā gadījumā laikposmā, kas ļauj turēties pie šajā regulā noteiktajiem termiņiem.

2. Komitejas sēdi sasauc priekšsēdētājs. Viņš dalībvalstīm cik drīz vien iespējams, bet ne vēlāk kā 10 darbdienu pirms sanāksmes, sniedz visu būtisko informāciju.

3. Ja nepieciešams, konsultācijas var notikt tikai rakstveidā; šādā gadījumā Komisija to dara zināmu visām dalībvalstīm un norāda termiņu, kurā tām ir tiesības izteikt savus atzinumus vai pieprasīt mutisku konsultāciju, ko organizē priekšsēdētājs, ar noteikumu, ka šādu mutisku konsultāciju sarīko tādā laikposmā, kas ļauj turēties pie šajā regulā noteiktajiem termiņiem.

4. Konsultācijā jo īpaši aplūko:

- a) dempinga pastāvēšanu un dempinga starpības noteikšanas metodes;
- b) zaudējumu pastāvēšanu un pakāpi;
- c) cēloņsakarību starp dempingu un zaudējumiem;
- d) pasākumus, kādi attiecīgajos apstākļos ir piemēroti, lai novērstu vai koriģētu dempinga radītos zaudējumus, kā arī šādu pasākumu ieviešanas veidus un līdzekļus.”

- 8 2009. gada 26. janvārī Padome pieņēma Regulu (EK) Nr. 91/2009, ar ko piemēro galīgo antidempinga maksājumu dažu Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes dzelzs vai tērauda savienotājelementu importam (OV 2009, L 29, 1. lpp.).
- 9 Ar Regulu Nr. 966/2010 (2010. gada 27. oktobris), ar ko sāk izmeklēšanu par tādu antidempinga pasākumu iespējamo apiešanu, kuri ar Padomes Regulu (EK) Nr. 91/2009 noteikti dažu Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes dzelzs vai tērauda savienotājelementu veidu importam, ko veic, tos nosūtot no Malaizijas un deklarējot vai nedeklarējot kā Malaizijas izcelsmes ražojumus, un par šāda importa reģistrāciju (OV 2010, L 282, 29. lpp.), Komisija saskaņā ar pamatregulas 13. panta 3. punktu pēc savas iniciatīvas uzsāka izmeklēšanu par antidempinga pasākumu, kas ir noteikti dažu Ķīnas izcelsmes dzelzs vai tērauda savienotājelementu importam, iespējamu apiešanu.
- 10 Turklāt ar Regulas Nr. 966/2010 2. pantu Komisija uzdeva muitas dienestiem veikt šajā regulā paredzētā importa obligāto reģistrāciju.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 11 *Eurobolt* ir sabiedrība ar juridisko adresi Hērenbergā [*'s-Heerenberg*] (Nīderlande), kas tirgo dzelzs un tērauda savienotājelementus, kurus tā iegādājas no Āzijā esošiem ražotājiem un piegādātājiem, lai pēc tam tos pārdotu Savienībā.
- 12 Pēc tam, kad ar Regulu Nr. 91/2009 dažiem Ķīnas izcelsmes dzelzs vai tērauda savienotājelementiem tika uzlikti galīgie antidempinga maksājumi, *Eurobolt* nolēma iegādāties šādus savienotājelementus no diviem Malaizijā esošiem ražotājiem, proti, *TZ Fasteners* (turpmāk tekstā – “*TZ*”) un *HBS Fasteners Manufacturing* (turpmāk tekstā – “*HBS*”).
- 13 Laikposmā no 2010. gada 29. oktobra līdz 2011. gada 4. augustam *Eurobolt* iesniedza 32 deklarācijas Nīderlandē, lai no *HBS* un *TZ* iegādātos tērauda savienotājelementus laistu brīvā aprītē. Tajās kā izcelsmes valsts tika minēta Malaizija. Saskaņā ar Regulu Nr. 966/2010 muitas dienesti reģistrēja šos savienotājelementus un laida tos brīvā aprītē, neuzliekot par tiem antidempinga maksājumus.
- 14 Pēc šīs regulas publicēšanas Komisija paziņoja Ķīnas Tautas Republikas un Malaizijas iestādēm, zināmiem importētājiem no šīm valstīm, tostarp *Eurobolt*, kā arī attiecīgajām Savienības rūpniecības nozarēm par minētajā regulā paredzētās izmeklēšanas uzsākšanu.
- 15 Saistībā ar šo izmeklēšanu *HBS* un *TZ* informēja par sevi Komisiju un iesniedza atbildes uz antidempinga aptauju. Arī *Eurobolt* informēja par sevi kā ieinteresēto pusi.

- 16 Ar 2011. gada 26. maija vēstuli Komisija nosūtīja *Eurobolt* savus provizoriskos izmeklēšanas konstatējumus. 2011. gada 13. jūnijā *Eurobolt* tai noteiktajā termiņā rakstveidā atbildēja uz šo vēstuli. Padomdevējas komitejas sanāksme notika 2011. gada 15. jūnijā.
- 17 Ar Īstenošanas regulu Nr. 723/2011 galīgā antidempinga maksājuma dažiem Ķīnas izcelsmes dzelzs vai tērauda savienotājelementiem darbības joma tika paplašināta attiecībā uz dažiem dzelzs vai tērauda savienotājelementiem, tos nosūtot no Malaizijas un deklarējot vai nedeklarējot kā Malaizijas izcelsmes ražojumus.
- 18 Pēc šīs īstenošanas regulas stāšanās spēkā Nīderlandes kompetentās iestādes veica *Eurobolt* pēcimportēšanas pārbaudi, kuras rezultātā tai tika pieprasīts samaksāt antidempinga maksājumus 587 802,20 EUR apmērā.
- 19 Pēc tam, kad Neimegenas [*Nijmegen*] (Nīderlande) muitas dienests noraidīja *Eurobolt* iesniegto sūdzību pret šo antidempinga maksājumu iekasēšanu, tā cēla prasību *Rechtbank Noord-Holland* (Ziemeļholandes reģionālā tiesa, Nīderlande), it īpaši norādot, ka ar Regulu Nr. 91/2009 uzliktā antidempinga maksājuma ar Īstenošanas regulu Nr. 723/2011 veiktā paplašināšana attiecībā uz konkrētajām precēm, kuras ir nosūtītas no Malaizijas, neesot spēkā.
- 20 Tā kā šī tiesa ar 2013. gada 1. augusta spriedumu šo prasību noraidīja, *Eurobolt* iesniedza apelācijas sūdzību *Gerechthof Amsterdam* (Amsterdamas apelācijas tiesa, Nīderlande), kura ar 2015. gada 8. septembra spriedumu arī noraidīja *Eurobolt* prasību, it īpaši uzskatot, ka nav vajadzības vērsties Tiesā ar prejudiciālu jautājumu par Īstenošanas regulas Nr. 723/2011 spēkā esamību.
- 21 2015. gada 12. oktobrī *Eurobolt* iesniedza kasācijas sūdzību iesniedzējtiesā. Tā norāda, ka šī īstenošanas regula neesot spēkā atbilstoši pamatregulas 13. pantā noteiktajiem kritērijiem, jo izmeklēšanas laikā Komisija esot pārkāpusi tās tiesības uz aizstāvību. Komisija, pārkāpjot pamatregulas 15. panta 2. punktu, neesot paziņojusi Padomdevējas komitejas locekļiem visu būtisko informāciju, kuru *Eurobolt* bija sniegusi Komisijai, vismaz desmit darbdienu pirms šīs komitejas sanāksmes.
- 22 Šajā kontekstā iesniedzējtiesa, pirmkārt, apšaubā valsts tiesu uzdevuma piemērošanas jomu, tām novērtējot Savienības iestāžu tiesību aktu spēkā esamību, it īpaši atsaucoties uz Hartas 47. pantu. Otrkārt, šai tiesai rodas jautājums par pamatregulas 15. panta 2. punkta interpretāciju. No Tiesas judikatūras izrietot, ka procesuālo noteikumu neievērošana var izraisīt tiesību akta atcelšanu, pamatojoties uz būtisku procedūras noteikumu pārkāpumu. Tādējādi rodoties jautājums, vai šajā lietā tas, ka Komisija nav izpildījusi minētajā tiesību normā paredzēto pienākumu, var izraisīt Īstenošanas regulas Nr. 723/2011 spēkā neesamību.
- 23 Šādos apstākļos *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlandes Augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) a) Vai [Hartas] 47. pants, lasot to kopsakarā ar LES 4. panta 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka ieinteresēta persona, atsaucoties uz būtisku procedūras noteikumu, Līgumu vai kādu to īstenošanai piemērojamu tiesību normu pārkāpumu vai nepareizi izmantotām pilnvarām, drīkst apstrīdēt Savienības iestādes lēmuma, kurš jāīsteno valsts iestādēm, tiesiskumu?
- b) Vai [Hartas] 47. pants, lasot to kopsakarā ar LES 4. panta 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka Savienības iestādēm, kas ir iesaistītas tāda lēmuma pieņemšanā, kura juridiskais spēks tiek apstrīdēts valsts tiesā, pēc šīs tiesas pieprasījuma ir jāsniedz tai visa to rīcībā esošā informācija, ko tās ir ņēmušas vērā vai ko tām būtu bijis jāņem vērā, pieņemot attiecīgo lēmumu?
- c) Vai [Hartas] 47. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību ietver arī to, ka tiesa visaptveroši pārbauda, vai ir izpildīti [pamatregulas] 13. panta piemērošanas nosacījumi? Vai Hartas 47. pants it īpaši izraisa to, ka tiesa pilnā apjomā drīkst novērtēt, vai lietas apstākļi ir noskaidroti pilnībā un vai ar tiem var būt pietiekami pamatotas attiecīgās tiesiskās sekas? Konkrēti, vai Hartas 47. pants izraisa arī to, ka tiesa pilnā apjomā drīkst

novērtēt, vai būtu bijis jāņem vērā apstākļi, kurš, iespējams, nav ņemts vērā lēmuma pieņemšanas procesā, taču kurš būtu ietekmējis ar konstatētajiem lietas apstākļiem saistītās tiesiskās sekas?

- 2) a) Vai jēdziens “būtiska informācija” [pamatregulas] 15. panta 2. punktā ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ietver arī Eiropas Savienībā reģistrēta neatkarīga preču importētāja apsvērumus par Komisijas secinājumiem, ja par šīm precēm notiek izmeklēšana šīs normas izpratnē, šo importētāju Komisija ir informējusi par šo izmeklēšanu, tas ir nosūtījis Komisijai prasīto informāciju un, tiklīdz tam tika dota iespēja, tas nekavējoties ir iesniedzis apsvērumus par Komisijas secinājumiem?
- b) Ja atbilde uz otrā jautājuma a) daļu ir apstiprinoša, vai šis importētājs var apgalvot, ka ir pārkāptas [pamatregulas] 15. panta 2. punkta prasības, ja tā apsvērumi šajā normā minētajai Padomdevējai komitejai netiek iesniegti vismaz desmit darbdienu pirms tās sēdes?
- c) Ja atbilde uz otrā jautājuma b) daļu ir apstiprinoša, vai [pamatregulas] 15. panta 2. punkta prasību pārkāpums izraisa to, ka šis lēmums ir prettiesisks un tas nav jāpiemēro?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmā jautājuma a) un c) daļu

- 24 Ar pirmā jautājuma a) un c) daļu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai LESD 267. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka, lai apstrīdētu Savienības sekundāro tiesību akta spēkā esamību, attiecīgā persona valsts tiesā var atsaukties uz iebildumiem, kas var tikt izvirzīti saistībā ar prasību atcelt tiesību aktu, kura ir celta atbilstoši LESD 263. pantam, tostarp uz iebildumiem attiecībā uz tiesību akta pieņemšanas nosacījumu neievērošanu.
- 25 Kā izriet no pastāvīgās judikatūras, Tiesas kompetence atbilstoši LESD 267. pantam lemt par Savienības iestāžu pieņemtu tiesību aktu spēkā esamību nav ierobežota attiecībā uz pamatiem, balstoties uz kuriem, šo aktu spēkā esamība var tikt apstrīdēta (spriedumi, 1972. gada 12. decembris, *International Fruit Company u.c.*, no 21/72 līdz 24/72, EU:C:1972:115, 5. punkts, kā arī 1998. gada 16. jūnijs, *Racke*, C-162/96, EU:C:1998:293, 26. punkts).
- 26 Tādējādi uz pirmā jautājuma a) un c) daļu ir jāatbild, ka LESD 267. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka, lai apstrīdētu Savienības sekundāro tiesību akta spēkā esamību, attiecīgā persona valsts tiesā var atsaukties uz iebildumiem, kas var tikt izvirzīti saistībā ar prasību atcelt tiesību aktu, kura ir celta atbilstoši LESD 263. pantam, tostarp uz iebildumiem attiecībā uz tiesību akta pieņemšanas nosacījumu neievērošanu.

Par pirmā jautājuma b) daļu

- 27 Ar pirmā jautājuma b) daļu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai LESD 267. pants, lasot to kopsakarā ar LES 4. panta 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesai, kurā ir apstrīdēts Savienības sekundāro tiesību akts, ir tiesības vērsties pie Savienības iestādēm, kas ir bijušas iesaistītas šī tiesību akta izstrādāšanā, lai saņemtu no tām informāciju par apstākļiem, ko tās ir ņēmušas vērā vai ko tām būtu bijis jāņem vērā, pieņemot šo tiesību aktu.
- 28 Ir jāatgādina, ka valsts tiesas var pārbaudīt Savienības tiesību akta spēkā esamību un, ja tās uzskata, ka spēkā neesamības pamati, ko tās ir izvirzījušas pēc savas ierosmes vai ko ir norādījuši lietas dalībnieki, nav pamatoti, tās var noraidīt šos pamatus, secinot, ka pasākums ir pilnībā spēkā esošs (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1981. gada 16. jūnijs, *Salonia*, 126/80, EU:C:1981:136, 7. punkts, un 1987. gada 22. oktobris, *Foto-Frost*, 314/85, EU:C:1987:452, 14. punkts). Turpretim valsts tiesām nav kompetences pašām konstatēt Savienības iestāžu tiesību aktu spēkā neesamību (spriedums, 2005. gada 6. decembris, *Gaston Schul Douane-expediteur*, C-461/03, EU:C:2005:742, 17. punkts).

- 29 No tā izriet, ka tad, ja lietas dalībnieku izvirzītie pamati ir pietiekami, lai pārliecinātu valsts tiesu par Savienības tiesību akta spēkā neesamību, šai tiesai, pamatojoties vienīgi uz šo secinājumu un neveicot papildu izmeklēšanu, būtu jāvēršas Tiesā, lai tā lemtu par tā spēkā neesamību. Kā izriet no 1987. gada 22. oktobra sprieduma *Foto-Frost* (314/85, EU:C:1987:452, 18. punkts), Tiesa ir vispiemērotākajā stāvoklī, lai lemtu par Savienības sekundāro tiesību aktu spēkā esamību, jo Savienības iestādēm, kuru tiesību akti tiek apstrīdēti, saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23. panta otro daļu ir tiesības iesniegt Tiesā rakstiskus apsvērumus, lai aizstāvētu šo aktu spēkā esamību. Turklāt saskaņā ar šo statūtu 24. panta otro daļu Tiesa var pieprasīt, lai Savienības dalībvalstis, iestādes vai struktūras, kas nav tiesvedības dalībnieces, sniegtu jebkādu informāciju, ko tās uzskata par vajadzīgu saistībā ar tiesvedību.
- 30 Lai gan tas tā ir, valsts tiesai pirms iespējamās vēršanās Tiesā ir tiesības vērsties pie Savienības iestādes, lai iegūtu no tās informāciju un konkrētas norādes, kuras tā uzskata par vajadzīgām, lai kļiedētu visas valsts tiesas šaubas par attiecīgā Savienības tiesību akta spēkā esamību un lai tādējādi izvairītos no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu par spēkā esamību iesniegšanas Tiesā.
- 31 Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka Savienības iestādēm ir pienākums lojāli sadarboties ar dalībvalstu tiesu iestādēm, kuras ir atbildīgas par Savienības tiesību aktu piemērošanu un ievērošanu valsts tiesību sistēmā. Šajā sakarā šīm iestādēm saskaņā ar LES 4. panta 3. punktu ir jāpaziņo minētajām iestādēm informācija un dokumenti, ko tās ir pieprasījušas, īstenojot savu kompetenci, ja vien atteikums tos sniegt nav pamatots ar leģitīmiem apsvērumiem, kas izriet tostarp no trešo personu tiesību aizsardzības vai riska negatīvi ietekmēt Savienības darbību vai neatkarību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1990. gada 6. decembris, *Zwartveld u.c.*, C-2/88-IMM, EU:C:1990:440, 10. un 11. punkts).
- 32 Tādēļ uz pirmā jautājuma b) daļu ir jāatbild, ka LESD 267. pants, lasot to kopsakarā ar LES 4. panta 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesai pirms vēršanās Tiesā ir tiesības vērsties pie Savienības iestādēm, kas ir bijušas iesaistītas Savienības sekundāro tiesību akta, kura spēkā esamība tiek apstrīdēta valsts tiesā, izstrādāšanā, lai iegūtu no tām informāciju un konkrētas norādes, kuras tā uzskata par vajadzīgām, lai kļiedētu visas valsts tiesas šaubas par attiecīgā Savienības tiesību akta spēkā esamību un lai tādējādi izvairītos no prejudiciāla jautājuma par šī tiesību akta spēkā esamību iesniegšanas Tiesā.

Par otro jautājumu

- 33 Ar otrā jautājuma a)–c) daļu, kuras ir jāaplūko kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Īstenošanas regula Nr. 723/2011 nav spēkā, ņemot vērā pamatregulas 15. panta 2. punktu, jo apsvērumi, ko *Eurobolt* ir sniegusi, atbildot uz Komisijas secinājumiem, nav paziņoti – kā būtiska informācija šīs tiesību normas izpratnē – minētajā tiesību normā paredzētajai Padomdevējai komitejai ne vēlāk kā desmit darbdienu pirms tās sanāksmes.
- 34 Vispirms ir jāatzīmē, kā izriet no pamatregulas 15. panta 1. punkta, ka šajā regulā paredzētās konsultācijas notiek Padomdevējā komitejā, kurā ietilpst pārstāvji no katras dalībvalsts un kuras priekšsēdētājs ir Komisijas pārstāvis.
- 35 Minētās regulas 15. panta 2. punktā ir paredzēts, ka Komitejas sēdi sasauc priekšsēdētājs, kurš dalībvalstīm “cik drīz vien iespējams, bet ne vēlāk kā 10 darbdienu pirms sanāksmes, sniedz visu būtisko informāciju”.
- 36 Šajā gadījumā nav strīda par to, ka Padomdevējas komitejas sanāksme ir notikusi 2011. gada 15. jūnijā, tas ir, divas dienas pēc tam, kad *Eurobolt* tai šajā nolūkā noteiktajā termiņā bija sniegusi savus apsvērumus, atbildot uz Komisijas secinājumiem.

- 37 Lai atbildētu uz jautājumu, vai šī fakta dēļ pamatregulas 15. panta 2. punkts ir ticis pārkāpts tādējādi, ka tas izraisa Īstenošanas regulas Nr. 723/2011 spēkā neesamību, pirmkārt, ir jāpārbauda, vai minētajiem apsvērumiem ir piemērojams jēdziens “būtiska informācija” šīs tiesību normas izpratnē.
- 38 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka, ņemot vērā pamatregulas 15. panta 2. punktā izmantotā formulējuma vispārējo raksturu, jēdziens “būtiska informācija” ir jāinterpretē ļoti plaši. Līdzīgi – tā kā saskaņā ar šo pašu formulējumu dalībvalstīm ir jāpaziņo “visa” būtiskā informācija, no šīs tiesību normas skaidri izriet, ka ar to ir domāta pēc iespējas pilnīgāka Padomdevējas komitejas informēšana.
- 39 Turklāt minētās regulas 12. apsvērumā ir uzsvērts, ka svarīga nozīme ir ieinteresētajām personām paredzētajai iespējai tikt uzklautām un iespējai aizstāvēt savas intereses izmeklēšanas gaitā.
- 40 Šajā lietā pamatlietā aplūkojamus apsvērumus *Eurobolt* ir sniegusi kā ieinteresētā persona Komisijas saskaņā ar pamatregulas 13. panta 3. punktu uzsāktās izmeklēšanas ietvaros. Šo apsvērumu mērķis ir bijis atbildēt uz Komisijas izdarītajiem provizoriskajiem secinājumiem.
- 41 Šādi *Eurobolt* darīja zināmu savu viedokli un sniedza informāciju atbilstoši šīs regulas 6. panta 7. punktam.
- 42 Tādējādi, kā ģenerāladvokāts ir norādījis secinājumu 47.–50. punktā, *Eurobolt* sniegtie apsvērumi ir bijusi būtiska informācija pamatregulas 15. panta 2. punkta izpratnē.
- 43 No tā izriet, ka šī tiesību norma ir pārkāpta, jo, kā ir norādīts šī sprieduma 36. punktā, minētie apsvērumi nav paziņoti dalībvalstīm ne vēlāk kā desmit darbdienu pirms Padomdevējas komitejas sanāksmes.
- 44 Tātad, otrkārt, ir jāpārbauda, vai šīs pamatregulas 15. panta 2. punkta pārkāpums pēc sava rakstura ir tāds, kas izraisa Īstenošanas regulas Nr. 723/2011 spēkā neesamību.
- 45 Vispirms ir jānorāda, ka tādu antidempinga pasākumu kā Īstenošanas regula Nr. 723/2011 noteikšana saskaņā ar pamatregulu tiek veikta, pamatojoties uz procedūru, it īpaši uz izmeklēšanu, kuras noteiktos posmos, kā ir uzsvērts pamatregulas 24. apsvērumā, tiek veiktas konsultācijas ar Padomdevējā komitejā pārstāvētajām dalībvalstīm.
- 46 Šādu konsultāciju vajadzībām pamatregulas 15. panta 2. punktā ir paredzēts, ka visa būtiskā informācija tiek paziņota Padomdevējai komitejai, un tas tiek darīts “cik drīz vien iespējams, bet ne vēlāk kā 10 darbdienu pirms sanāksmes”.
- 47 Šajā ziņā jau no šīs tiesību normas redakcijas, kura ir izteikta ar beznosacījuma formulējumu, izriet, ka tajā paredzētajam desmit dienu termiņam ir saistošs raksturs (pēc analogijas skat. spriedumu, 2010. gada 29. jūlijs, Grieķija/Komisija, C-54/09 P, EU:C:2010:451, 46. punkts).
- 48 Turpinot, no pamatregulas 25. apsvēruma izriet – tā kā attiecīgā informācija “bieži ir ļoti tehniska un ietver sīki izstrādātu ekonomisko un juridisko analīzi”, šīs regulas 15. panta 2. punktā noteiktais termiņš ir vērst uz to, lai Padomdevējā komitejā pārstāvētajām dalībvalstīm pirms šīs komitejas sanāksmes būtu pietiekami daudz laika bez steigas pārbaudīt šo informāciju (pēc analogijas skat. spriedumu, 2017. gada 20. septembris, *Tilly-Sabco*/Komisija, C-183/16 P, EU:C:2017:704, 102. punkts).
- 49 Turklāt šī termiņa mērķis ir arī dot iespēju dalībvalstu valdībām ar savu pārstāvju Padomdevējā komitejā starpniecību iepazīties ar visu būtisko informāciju, kas attiecas uz izmeklēšanu, lai šīs valdības, izmantojot iekšējās un ārējās konsultācijas, varētu definēt nostāju ar mērķi nodrošināt katras no tām interešu aizsardzību šajā komitejā (pēc analogijas skat. spriedumu, 2017. gada 20. septembris, *Tilly-Sabco*/Komisija, C-183/16 P, EU:C:2017:704, 103. punkts).

- 50 Visbeidzot ir jāpiebilst, ka minētais termiņš ir vērsts uz to, lai nodrošinātu, ka informācija un apsvērumi, ko ieinteresētās personas, kā tas norādīts šī sprieduma 39. punktā, ir tiesīgas iesniegt izmeklēšanas gaitā, varētu tikt pienācīgi ņemta vērā Padomdevējā komitejā notiekošajā konsultāciju procedūrā.
- 51 Šajos apstākļos un kā ģenerālvokāts ir norādījis it īpaši secinājumu 61. un 66. punktā, pamatregulas 15. panta 2. punktā noteiktā prasība paziņot Padomdevējai komitejai visu būtisko informāciju ne vēlāk kā desmit darbdienu pirms tās sanāksmes ir procedūras likumības būtisku procesuālo noteikumu sastāvdaļa, kuru pārkāpums izraisa attiecīgā tiesību akta spēkā neesamību (pēc analogijas skat. spriedumus, 1998. gada 10. februāris, Vācija/Komisija, C-263/95, EU:C:1998:47, 32. punkts, kā arī 2017. gada 20. septembris, *Tilly-Sabco*/Komisija, C-183/16 P, EU:C:2017:704, 114. punkts).
- 52 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Īstenošanas regula Nr. 723/2011 nav spēkā, jo tā ir pieņemta, pārkāpjot pamatregulas 15. panta 2. punktu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 53 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav pamatlietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

- 1) **LESD 267. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka, lai apstrīdētu Savienības sekundāro tiesību akta spēkā esamību, attiecīgā persona valsts tiesā var atsaukties uz iebildumiem, kas var tikt izvirzīti saistībā ar prasību atcelt tiesību aktu, kura ir celta atbilstoši LESD 263. pantam, tostarp uz iebildumiem attiecībā uz tiesību akta pieņemšanas nosacījumu neievērošanu.**
- 2) **LESD 267. pants, lasot to kopsakarā ar LES 4. panta 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesai pirms vēršanās Tiesā ir tiesības vērsties pie Eiropas Savienības iestādēm, kas ir bijušas iesaistītas Savienības sekundāro tiesību akta, kura spēkā esamība tiek apstrīdēta valsts tiesā, izstrādāšanā, lai iegūtu no tām informāciju un konkrētas norādes, kuras tā uzskata par vajadzīgām, lai kļiedētu visas valsts tiesas šaubas par attiecīgā Savienības tiesību akta spēkā esamību un lai tādējādi izvairītos no prejudiciāla jautājuma par šī tiesību akta spēkā esamību iesniegšanas Tiesā.**
- 3) **Padomes Īstenošanas regula (ES) Nr. 723/2011 (2011. gada 18. jūlijs), ar kuru galīgo antidempinga maksājumu, kas ar Regulu (EK) Nr. 91/2009 noteikts dažu Ķīnas Tautas Republikas izcelsmes dzelzs vai tērauda savienotājelementu importam, attiecinā arī uz dažu dzelzs vai tērauda savienotājelementu importu, ko veic, tos nosūtot no Malaizijas un deklarējot vai nedeklarējot kā Malaizijas izcelsmes ražojumus, nav spēkā, jo tā ir pieņemta, pārkāpjot Padomes Regulas (EK) Nr. 1225/2009 (2009. gada 30. novembris) par aizsardzību pret importu par dempinga cenām no valstīm, kas nav Eiropas Kopienas dalībvalstis, 15. panta 2. punktu.**

[Paraksti]